

Pozor: když vládli úředníci, létaly podezřele miliardy

Vojtěch Blažek

vojtech.blazek@economy.cz

Když mluví Miloš Zeman o úřednické vládě, nedodává už jednu důležitou věc: jak je takový kabinet náchylný k vypisování podezřelých zakázek a uzavírání pochybných obchodů. Vlastně úplně stejně jako vláda složená z politiků – a možná i víc.

Jako mimořádně populární kabinet statistika Jana Fischera, jemuž věřilo přes 70 procent lidí. Přitom právě táhle vláda na svém posledním zasedání odhlasovala v roce 2010 zakázku za 6,4 miliardy na

vybudování komplexu s hotelem, kongresovým centrem a bazénem v Ústřední vojenské nemocnici v Praze. Nová Nečasova vláda ji musela dva měsíce poté zrušit jako zbytečnou a zaplatit odškodné 175 milionů. „To je typický příklad, proč je nutné i na úřednickou vládu dohlížet,“ potvrzuje Radim Bureš z protikorupční organizace Transparency International.

Kupte si zakázku. Za 20 milionů Přestože s tím strany nesouhlasí, podle prezidenta by mohla „vláda odborníků“ – jak jí říká Zeman – vládnout až do příštího jara. Tedy podobně jako ta Fischerova, která

měla být u moci jen do podzimu, ale potom, co Ústavní soud zrušil předčasné volby, si funkci protáhla do dalšího května.

U Fischerovy vlády nešlo jen o vojenskou nemocnici, jejíž dostavba by podle nového vedení ministerstva zruinovala rozpočet. A u níž Nejvyšší kontrolní úřad zjistil mnohonásobné prodražení oproti původním plánům. Ve stejné době také vyhlásil Český statistický úřad zakázku za půl miliardy na sčítání lidu, v níž firma Unicomm Vladimíra Kováře skončila druhá, i když byla levnější o 109 milionů než vítěz Hewlett-Packard. A ještě Kovář na policii vypověděl, že do-

stál nabídku si za 20 milionů vítězství v soutěži koupit.

Odejdou a kdo si co vezme?

Úřednický ministr, který přijde do vedení resortu jen na pár měsíců, je například podle ředitele Nadačního fondu proti korupci Petra Soukenky většinou naprosto zavislý na svých spolupracovnících – novému úřadu většinou pořádně nerozumí, neví, jaké projekty jsou rozjeté a které zakázky skutečně hoří. „A to je ideální stav pro různé šibry,“ myslí si Soukenka. „A pak ten ministr odejde a kdo si na něm co vezme?“ doplňuje Radim Bureš z Transparency International.

Opět příklad z roku 2010: tehdejší úřednická ministryně spravedlnosti Daniela Kovářová, do svého jmenování prakticky neznámá pízeňská advokátka, chtěla vybrat dodavatele dvoumiliardového systému na elektronické sledování odsouzených v domácím vězení. I premiér Petr Nečas podpořil, aby se zakázka

“

Úřednický ministr, který přijde na pár měsíců, novému úřadu většinou nerozumí a je závislý na svých spolupracovnících. A to je ideální stav pro různé šibry.

Petr Soukenka

ředitel Nadačního fondu proti korupci

zrušila pro podezření, že ji ze zákulisí ovládal exministr Pavel Němec.

Na druhou stranu – Fischerova úřednická vláda byla vesměs účinně hodně politická. O tom, která strana získá právo nominovat svého člověka na to či ono ministerstvo, vedli politici tvrdě jednání. Takže do vedení ministerstva obrany přešel Martin Barták, nominand ODS, který do té doby působil na stejné úrovni jako náměstek. Jako šéf resortu pak prosazoval onu megalomanskou dostavbu vojenské nemocnice. A také koupil 90 automobilů Iveco za 3,62 miliardy. Se zdivoštěním, že jde o česko-slovenský projekt, a tudíž není nutné vypisovat soutěž. Až později se ukázalo, že to byl jen trik a že Slováci tato auta společně s Čechy koupit nechtěli.

IHNED.CZ

AKTUÁLNÍ VÝVOJ POLITICKÉ SITUACE: **zpravy.ined.cz**

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY, 25.6.2013